

NOTAT

Til: Indenrigs- og Sundhedsministeriet

Journal-nr.: 23070332

Dato: 21. december 2023

Udtalelse fra regionsrådet i forbindelse med ministeriets redegørelse til Statsrevisorerne vedr. beretning nr. 4/2023 om byggeriet af Nyt Hospital Nordsjælland

Regionsrådet i Region Hovedstaden (fremover regionen) er af Indenrigs- og Sundhedsministeriet blevet anmodet om at afgive en udtalelse om Rigsrevisionens beretning nr. 4/2023 om byggeriet af Nyt Hospital Nordsjælland.

Regionens bidrag til ministerredegørelsen fra Indenrigs- og Sundhedsministeriet til Statsrevisorerne redegør for de foranstaltninger og overvejelser, som Statsrevisorernes bemærkninger har givet anledning til.

Statsrevisorernes bemærkninger

Statsrevisorerne finder det meget utilfredsstillende, at byggeriet af Nyt Hospital Nordsjælland på nuværende tidspunkt er fordyret med 2,3 mia. kr. og forsinket med 6 år. Fordyrelsen kan have været medvirkende til, at bygningens funktionalitet og kapacitet er blevet forringet. Selv om en del af budgetoverskridelsen skyldes prisstigninger i byggebranchen i 2021 og 2022, konstaterer Statsrevisorerne, at Region Hovedstadens budgettering af byggeriet samlet set har været urealistisk og usikker.

Statsrevisorerne kritiserer, at regionen underbudgetterede byggeriet, både da det blev sat i gang i 2019, og da regionen udvidede budgettet i 2021. Regionens vurderede i 2022, hvor budgettet igen blev udvidet, at det udvidede budget ikke kunne overholdes. Underbudgetteringen er sket til trods for, at regionens rådgivere allerede i 2019 pegede på, at udgifterne til byggeriet var vurderet for lavt. De reserver, som regionen havde afsat til byggeriet, var utilstrækkelige.

Regionens udtalelse

Regionen anerkender Statsrevisorernes kritik er berettiget, for så vidt angår udfordringerne i 2019, hvor regionen besluttede at igangsætte Nyt Hospital Nordsjælland. Med den viden regionen har i dag, er det tydeligt, at budgettet ikke var robust nok, da projektet blev igangsat. Regionen er enige i, at det er utilfredsstillende, at byggeriet er blevet 2,3 mia. kr. dyrere og forsinket med 6 år.

Regionen og vores rådgivere var enige om, at budgettet der blev fremlagt ved opstarten af byggeriet i 2019, var realistisk under den forudsætning, at der kunne findes optimeringer og besparelser i projektet. Kort tid efter byggestart steg byggepriserne kraftigt som følge af Covid-pandemien – havde regionen vidst det, havde regionen valgt at afsøge muligheden for at styrke budgettet ud over at forlade os på optimeringer og besparelser.

Ved budgetudvidelsen i 2021 blev der lavet en revideret samarbejdsaftale med hovedentreprenøren, som med kvalificerede estimater for priser og besparelsesmål på det tidspunkt sikrede, at budgettet for Nyt Hospital Nordsjælland var robust. Hverken regionen, eller resten af samfundet, kunne forudsige den voldsomme inflation, der ville ramme byggebranchen få måneder efter.

Nyt Hospital Nordsjælland projektet har i foråret 2023, efter indgåelse af de sidste væsentlige byggekontrakter, og efter en vis normalisering af byggemarkedet, udarbejdet et konsolideret budget og en opdateret reservestrategi. Dette er i løbet af sommeren 2023 blevet godkendt af regionens administration og Indenrigs- og Sundhedsministeriet.

Regionen understreger, at fordyrelsen af Nyt Hospital Nordsjælland ikke har medført en forringelse af bygningens funktionalitet og kapacitet – i forhold til tilsagnskriteriet.

Siden 2019 har regionen igangsat en række tiltag med henblik på at robustgøre projektstyringen af større byggerier. Der er opbygget en professionel bygherreorganisation i Center for Ejendomme, der sikrer at kompetencer, styringsmodeller og nye samarbejdsformer anvendes systematisk på tværs af regionens projekter.

Derudover er følgende initiativer igangsat:

- Regionen nedsatte i foråret 2023 et advisory board med eksterne eksperter indenfor projektering, udbud, gennemførelse og ibrugtagning. Advisory boardet rådgiver løbende koncerndirektionen og projektledelsen på de enkelte projekter

- Regionen har stort fokus på at inddrage erfaringer fra andre lignende byggerier, både internt i regionen og på tværs af de øvrige regioner.
- I analysefasen af projekterne bruges betydelige ressourcer på kvalitetssikring, herunder mock-up og simuleringer af byggeriet. Dette medvirker til at sikre, at der bygges på et solidt fundament, hvormed risikoen for omgørelser og voldgiftssager minimeres.
- Der arbejdes systematisk på at nedbringe eksekveringstiden (selve byggefasen). Det gøres bl.a. for at minimere risikoen for, at større udefrakommende begivenheder indtræffer i byggeperioden.
- Der tænkes i nye samarbejdsformer med entreprenører og rådgivere.

Uddybende bemærkninger

Regionen bemærker, at en væsentlig problemstilling ved Nyt Hospital Nordsjællands budgetudfordringer er, at der ikke har været en robust statslig reguleringsmekanisme af projektets budget. Uden realistiske rammevilkår og robuste reguleringsmekanismer presses kvalitetsfondsbyggerierne – efter regionens opfattelse – ud i nogle u hensigtsmæssige situationer, der har indvirkning på både projektøkonomien, kvaliteten i byggeriet samt for overholdelse af tidsplanen for byggeriet. I Nyt Hospital Nordsjællands tilfælde er det regionens vurdering, at en væsentlig del af det overskredne budget kan tilskrives dette forhold og forhold afledt heraf. Regionens egne beregninger viser således, at der er betydelig diskrepans mellem PL- og BOI indekset - mankoen udgør knap 500 mio. kr. for perioden 2011-2026. Hvis man sammenligner PL – indekset med markedsværdien for sammenligneligt byggeri, er mankoen knap 800 mio. kr. Regionen finder ikke, at Statsrevisorerne og Rigsrevision i et rimeligt omfang anerkender denne problemstilling og dens væsentlighed.